

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

(א) לעיל ע"ז, (ב) גיטין מח;
(ג) [ס"ג] (ד) לעיל מח;
(ה) ר"ל מ"ז, (ו) נ"ז
מ"ח, (ז) [נ"ח] (ח) [נ"ח] (ט) [נ"ח]
ז"ה משום ומוס' ממות
סו. ד"ה זכר,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה רב וכו'
הגה' תוס' ד"ה רב קב
וע"ש בתוס' ד"ה גפי:
(ב) בא"ד דמסתמא
הלכה כרב:

הגהות הגר"א

[א] גבי מעידים שבה כו.
י"ב כן פסק הרמב"ם
אבל הר"ש הסוהר פסקו
כרב סמא:

מוסף רש"י

כל המשנה ידו על
התחנות. כגון נתן אמר
לצעב לצועב אלוס וצעבו
שחור, אם השבח יחבר על
היאלה אין טעם לו שכו
משלם אלא דמי יאלה עניס
וממניס, ואם יאלה יחבר
על השבח נתן לו את השבח
(רע"ל ע"ז). הביקוק שמין
לחן בעידית. שוכני
המוק, שמה לו לאלס לנכות
מועט מקרקע עידי ואל
לנכות הינה מיובורית
(גיטין מח). הנותן ערבון
להביר. ערבון ומשכנן
לקטס את החור טו,
פרמינין בלע"ז (רע"ל
מח). אסמכתא קניא.
הבעתה נחמא שאלס
מכתיב את חכירו למנוח
עליו שאלס לא יקיים נחמא
יתן כן וכן (ס"ח) היינו דבר
דלמי נתן לו מדעתו אלא
סוהן על דבר שאינו דקבור
שהוא יכול לנחט ופעמים
שמנחמין אותו (סנהדרין כז)
המעטת לחכירו דבר על
מנת שיעשה דבר לעתיד
ומתן בלבו בשעת המלא
שיכל לקיים הדבר משיגיע
זמן ושיגיע הזמן יאלס ולא
יכול לקיים (רשב"ם ב"ב
ספ"ח).

רב פליגי עליה בחדא. וא"ת צפ' הגזול קמא (א) (ב"ק קב. ושם)
לאמר להלכה כמתני' דכל המשנה ידו על התחנות
משום דמני לה צהדי הלכתא פסיקתא דכל החוזר צו והלא אין
הלכה כהך דכל החוזר צו (א) וסתמא הלכה כרז דפליגי עליה ו"ל
דהתם סבר כאיבעית אימא דהלכא
דשפיר סבר רב כמתני' דכל החוזר
א"נ כיון דתנא לה תנא גבי הלכתא
פסיקתא אס כן סבר התנא דהכי
הלכתא דכל המשנה ידו על התחנות
ונהי דזההיא דכל החוזר אין הלכה
מ"מ היא דכל המשנה היא הלכה
דלא אשכחן אמורא דפליגי עליה:
לא יהא אלא בע"ה. אבל מיובורית
לא קשה ליה דכי נמי הו' כצע"ח
אוקמוה אדאורייתא דהו' ציובורית
דהכא לא שייך נעילת דלת וכי משני
מיובורית שבה לא היה לרין דמיובורית
לא הוה קשה ליה מדי כדפרישית
אלא מוקי לה הכי ליהו' וצבורית
שבה כמו עידי שבה אי נמי כי
הכי דלא תקשי הלכא לנ"ח לא מסלקי'
צארעא כי אית ליה זוזי ללוה וכי
משני מיובורית שבה א"ש הכא דלא
משלם זוזי לפי שנתקיים המקח כנגד
המעוט שנתן: **בעידית שבה**
ומיובורית שבה. והא דלא שקיל
מיובורית שבה משום דקנסו את החוזר
צו אבל מעיקרא פריך שאין לקנסו
כ"כ ולהגבותו עידי דעלמא:

והוה ליה מויק. לאו דוקא מויק
שהרי אין שמין כפי הנזק
שהיקו שרהי אינו משלם אלא כפי
המעוט שקבל אלא קמא דימוהו
למזיק ליתול חובו מן העידי:
עיי' ונפיק אוזוי לא קני. נראה
דאיידי אפי' משך המנחם אם
לא פירש בשעת מכירה משיכה זו תהא
קונה חפץ זה זוזי ליהו' הלוואה גבאי
כמו בשטר דלאמר לעיל אני פלוני
מכרתי כו' דאין סבירא לומר דלענין
מי שפרע מיידי:

תתרגם שמעתך במוכר שדהו
מפני רעתה. ונראה
דהשתא אפילו נפיק ועייל בכולהו
זוזי קני ולא דוקא חד זוזא כדאמר'
בסמוך ולא טרח זצ"ן במאמץ וקא
עייל ונפיק אזוזי כמוכר שדהו מפני
רעתה דמי או לא:

כגון

נותן לו שכרו אם קבלן הוא נותן לו קבלנות
מני אילמא רבנן מאי איריא שמעו שמת לו
מת או שאחותו חמה דאנים כי לא אנים נמי
הא אמרו רבנן יד פועל על העליונה אלא
לאו ר' דוסא היא וש"מ לא שאני ליה לרבי
דוסא בין שכירות לקבלנות א"ר נחמן בר
יצחק "בדבר האבוד ודברי הכל" תנן כל
המשנה ידו על התחנות וכל החוזר בו ידו
על התחנות בשלמא כל המשנה ידו על
התחנות דסתם לן תנא כר' יהודה אלא כל
החוזר בו ידו על התחנות לאתויי מאי לאו
לאתויי פועל וכו' דוסא אלא ר' דוסא תרתי
קאמר ורב סבר לה כוותיה בחדא ופליגי
עליה בחדא איבעית אימא כל החוזר בו
ידו על התחנות לכדתניא כל החוזר בו
כיצד יהרי שמכר שדה לחבירו באלף זוז
ונתן לו מעות מהן מאתים זוז בזמן שהמוכר
חוזר בו יד לוקח על העליונה רצה אומר
לו תן לי מעותי או תן לי קרקע כנגד
מעותי מהיכן מגביהו מן העידית ובזמן
שלוקח חוזר בו יד מוכר על העליונה רצה
אומר לו הילך מעותיך רצה אומר הילך
קרקע כנגד מעותיך מהיכן מגביהו מן
הזיבורית רשב"ג אומר מלמדין אותן שלא
יחזרו כיצד יכותב לו אני פלוני בן פלוני
מכרתי שדה פלונית לפלוני באלף זוז ונתן
לי מהם מאתים זוז והריני נושה בו ח' מאות
זוז קנה ומחזיר לו את השאר אפי' לאחר
כמה שנים: אומר מר מהיכן מגביהו מן
העידית קא ס"ד מעידית דנכסיו ולא יהא
אלא ב"ח ותנן ט"ב"ח דינו בבינונית ועוד הא
ארעא דיהיב זוזי א"ר נחמן בר יצחק (א) המעידית
שבה ומיובורית שבה רב אחא בריה דרב
איקא אומר אפי' תימא מעידית דנכסיו סתם
מאן דובין ארעא באלפא זוזי אוזולי מוזיל
ומזובין נכסי' והוה ליה כניזק ותנן ה'הניזוקין
שמין להן בעידית: רשב"ג אומר מלמדין
אותן שלא יחזרו כיצד כותב לו אני פלוני בן
פלוני כו': מעמא דכתב ליה הכי הא לא

נוסן לו שכרו. הו"ל ואלס הוא אין לקנסו ולעשות ידו על
התחנות ונתן לו חצי דמי שכרו: וש"מ. מדנקט אונס בתריוהו
הא לא אמיס לא ופסי' שכירות נמי: אמר ר"ז בר יחזק. לעולם
שאי ליה ומודה הוא בשכיר דידו על העליונה והא דנקט אונס בשכיר
אפי' רבנן נמי אמרי לה דאי לא אמיס
לא הדך כ"ש ר' דוסא והא מתנימין
בדבר האבוד עסקינן ודברי הכל אין
הפועל יכול לחזור צו: כר' יהודה.
פלוגמיהו צפ' הגזול עליס (ב"ק ק):
לצועב לו אלוס וצעבו שחור וכו'
ולקמן בפירקין (דף ע"ח): מייית לה:
לאו לאתויי שכיר יוס. דרישא דמתני'
תנא אומנין דמשמע קבלנות ותנא
צפן ידו על התחנות הדך תנא כל
החוזר לאתויי פועל: **ואיבעית אימא**
כל החוזר צו. לאו לאתויי פועל
דכחמנא אקיל גביה אלא לאתויי הך.
מורה דתנא וכו': **מסיין מגביהו.**
מגביה לו חובו: **מן העידיס.** ולקמן
מפרש טעמא: **מלמדין אוסן.** לכל
הלוקח ואין לו מעות כולן אלא
מקאתן לעשות ציניהס תחלה דבר
קיום שלא יוכלו לחזור: **והרי אני**
נושה צו. דכיון שעשאת עליו מלוה
הוה כאלו נטלס והלווס וקרקע
קניית צכספ: **מעידים דנכסיו.**
דשאר נכסיו שאס יש לו קרקע יפה
מזו יטול בה צשוה מאתים: **לא יהא**
אלא צעל חוב. לא יהא לוקח זה
דינו קל אלא אפי' הוא חמור כצעל
חוב שיש לחוס צו לנעילת דלת אף
הוא לא יפה כמו ליתול עידיס אלא
צינונית: **ססס מאן דובין ארעא**
ט (למכירה) צאלפא זוזי אחיל ומזובין.
ססס איס הקונה קרקע גדולה ויקרה
כוז אין כל כך מעות מצויות לו אלא
אס כן מכר מטלטלין ושדות קטנות
וצריך למכור צוול וכי חוזר צו מוכר
נמלא זה ניזק על ידו: **וסנן הניזוקין**
שמין להן בעידיס. לנכות מעידיס
נכסיו של מוזיק כדכתיב (שמות כג)
מייצב שדהו ישלס: **דכספ הכי.**
שזקפו עליו צמלוה: **צד"א.** שיכול
לחזור צו ולא יטול לו אלא כנגד
מעותיו: **צומן.** שנתנו לו צמורת
ערבון ולא צמורת תחלת פרעון:
דאמר ליה ערבוני יקון. יקנה הכל
והאי לא אחיל גביה למכור לו כל
הקרקע צכך: **אלכ.** נתנו לו צמורת
תחלת פרעון הוו להו השאר מלוה
עליו: **קנה.** הקרקע כולו: **ומחזיר לו**
אס השאר. אפילו לאחר כמה שנים:
הא דעייל ונפיק אזוזי. האי דקמני
דאי לא זקפו עליו צמלוה חוזר צדעייל
מוכר ונפיק ומחזיר אחר הלוקח
לימן לו מעותיו גלי דעתיה דזוזי
אנכוסו למכור וכיון דלא יהיב ליה
זוזי צשעת דחקו אדעתא דהכי
לא זצין ליה: **דובין ליה חמרא.**
חמור: **ופש.** גבי לוקח חד זוזא:
וקא עייל ונפיק. מוכר אההוא
זוזא: **כי האי גוונא.** משום חד
זוזא מי אמרינן דמני למיהדר:
מפני

תתרגם שמעתך במוכר שדהו
מפני

כה א מיי פ"ח מהל'
שכירות הלכה ד
ועיין בהגות וצמנד
משנה סמג עשין פטו
טוש"ע ח"מ ס' שלג סעף
ה:
כב ב מיי פ"ח מהל'
מכירה הלכה צ סמג
עשין פט טוש"ע ח"מ ס'
ל ג ט' צמנ"ה:
לא ד מיי פ"ח מהל'
מלוה וזה ה"ל א
סמג עשין ט' טוש"ע ח"מ
ס' קב סעף א:
לב ה מיי פ"ח מהל'
מכירה ה"ל צ סמג
עשין פט טוש"ע ח"מ ס'
קא סעף י:
לג ד מיי פ"ח מהלכות
מוק ממון הלכה צ
ופ"ח טס הלכה י סמג
עשין סו טוש"ע ח"מ ס'
שפט סעף צ וכו' מיט
סעף א:
לד ז ח מיי פ"ח מהל'
מכירה ה"ל א סמג
עשין פט טוש"ע ח"מ ס'
קא סעף י:
ט נטוש"ע ח"מ ס' עד
סעף ד:
לה י מיי טס ה"ל ג
טוש"ע ח"מ ס' קא
סעף יא: